

॥ १५ ॥ १६ ॥ प्रजज्ञे जनयामास ॥ १७ ॥ १८ ॥ बुद्धिः कार्यनिष्ठा सत्त्वगुणइतिसत्त्वकार्याणि धर्मज्ञानवैराग्यैश्वर्याणितैरन्वितः ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ हिरण्यः दीप्तिमान् ॥ २२ ॥ इति
 आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभावे दीपे अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८ ॥ ॥ ७ ॥ सर्पसत्रं प्रस्तावयन् शौनक उवाच यदपृच्छदिति ॥ १ ॥ निधनं मरणं ॥ २ ॥ ३ ॥ कल्याणं सर्वलोकहितं चेत्पति
 सांत्वमानार्थदानैश्च पूजया चानुरूपया ॥ सोदर्या पूजयामास स्वसारं पन्नगोत्तमः ॥ १५ ॥ ततः प्रवदधे गर्भो महातेजामहाप्रभः ॥ यथा सोमो द्विजश्रेष्ठ शुक्ल
 पक्षो दितो दिवि ॥ १६ ॥ अथ काले तु सा ब्रह्मन् प्रजज्ञे भुजगस्वसा ॥ कुमारं देवगर्भाभं पितृमातृभयापहं ॥ १७ ॥ वदधे स तु तत्रैव नागराजनिवेशने ॥ वेदां
 श्वाधिजगेसांगान् भार्गवाच्च्यवनान्मुने ॥ १८ ॥ चीर्णव्रतो बाल एव बुद्धिसत्त्वगुणान्वितः ॥ नाम चास्याभवत्ख्यातं लोकेष्वास्तीक इत्युत ॥ १९ ॥ अस्तीत्युक्त्वा
 गतो यस्मात्पिता गर्भस्थमेव तं ॥ वनतस्मादिदं तस्य नामास्तीकेति विश्रुतं ॥ २० ॥ स बाल एव तत्र स्थश्चरन् नमित बुद्धिमान् ॥ गृहे पन्नगराजस्य प्रयत्नात्परि
 क्षितः ॥ २१ ॥ भगवानिव देवेशः शूलपाणिर्हिरण्यः ॥ विवर्धमानः सर्वास्तान्यन्नगानभ्यर्हयत् ॥ २२ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि आस्तीकप
 र्वणि आस्तीकोत्पत्तौ अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ शौनक उवाच यदपृच्छत्तदाराजामं त्रिणोजनमेजयः ॥ पितुः स्वर्गगतिं त
 न्मे विस्तरेण पुनर्वद ॥ १ ॥ सौतिरुवाच शृणु ब्रह्मन् यथा पृच्छन्मं त्रिणो नृपतिस्तदा ॥ यथा चाख्यातवन्तस्ते निधनं तत्परि क्षितः ॥ २ ॥ जनमेजय उ
 वाच जानंति स्म भवंतस्तद्यथा वृत्तं पितुर्मम ॥ आसीद्यथा स निधनं गतः काले महायशाः ॥ ३ ॥ श्रुत्वा भवत्सकाशाद्विपितुर्वृत्तमशेषतः ॥ कल्याणं प्रति
 पत्स्यामि विपरीतं न जातु चित् ॥ ४ ॥ सौतिरुवाच मंत्रिणो याब्रुवन्वाक्यं पृष्टास्तेन महात्मना ॥ सर्वे धर्मविदः प्राज्ञा राजानं जनमेजयं ॥ ५ ॥ मंत्रिण ऊचुः
 शृणु पार्थिव यद्ब्रूषे पितुस्तव महात्मनः ॥ चरितं पार्थिवेन्द्रस्य यथानिष्ठांगतश्च सः ॥ ६ ॥ धर्मात्मा च महात्मा च प्रजापालः पिता तव ॥ आसीद्दिह यथा वृत्तः
 समहात्मा शृणुष्व तत् ॥ ७ ॥ चातुर्वर्ण्यं स्वधर्मस्थं सकृत्वापर्यरक्षत ॥ धर्मतो धर्मविद्राजा धर्मो विग्रहवानिव ॥ ८ ॥ ररक्ष पृथिवीं देवीं श्रीमानतुलविक्रमः ॥ द्वे
 ष्टारस्तस्य नैवासन्सच द्वेष्टिनकंचन ॥ ९ ॥ समः सर्वेषु भूतेषु प्रजापतिरिवाभवत् ॥ ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्राश्चैव स्वकर्मसु ॥ १० ॥ स्थिताः सुमनसो राजं
 स्तेन राज्ञा स्वधिष्ठिताः ॥ विधवानाथ विकलान् रूपणांश्च बभार सः ॥ ११ ॥

पत्स्यामि प्रतीकारं करिष्यामि नान्यथेत्यर्थः ॥ ४ ॥ ५ ॥
 ब्रूषे पृच्छसि निष्ठांसमाप्ति ॥ ६ ॥ धर्मात्मा उदारचित्तः महात्मा महानुभावः कलिनिपाहकत्वात् ॥ ७ ॥ चातुर्वर्ण्यं चतुरो वर्णान् ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ स्वधिष्ठिताः सुष्ठुपालिताः बभारपोषितवान् ॥ ११ ॥